

Dosarul nr. 2ra-1076/2022
2-20073246-01-2ra-05082022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: O. Dvornic)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: L. Pruteanu, I. Țurcan, I. Cotruță)

ÎNCHEIERE

26 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul lui Dimitrov
Alexei, avocatul Roșca Inga,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Dimitrov Alexei
împotriva Inspectoratului de Poliție Centru și Curianov Mihail cu privire la
încasarea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 22 iunie 2020, Dimitrov Alexei a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Inspectoratului de Poliție Centru și Curianov Mihail cu privire la
încasarea prejudiciului moral în mărime de 15 000 de lei, cauzat prin lezarea
drepturilor prevăzute de art. 6, 13 CEDO în contextul examinării plângerii
contravenționale pe fapte de calomnie, fiind emisă încheierea din 02 august 2019
pe R-2 nr.11457, declarată nulă.

În motivarea acțiunii a indicat că prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul
Ciocana nr 5r-2580/19 din 24 octombrie 2019, a fost admisă contestația înaintată
de Dimitrov Alexei asupra deciziei agentului constator IP Centru Mihail
Curianov (încheierea din 02.08.2019 pe R-2 nr. 11457, cu soluția de decontare a
materialului).

Astfel, judecătorul a declarat nulitatea încheierii agentului constator din
cadrul IP Centru, adoptată pe marginea plângerii depusă de către Dimitrov Alexei
la data de 20.07.2019, privind atragerea la răspundere contravențională a lui Mutu
Maria, conform art.70 Cod contravențional.

A menționat că, instanța a precizat că agentul constator Curianov Mihail nu
a întreprins acțiuni de colectare a probelor și nu a realizat toate măsurile posibile
pentru stabilirea adevărului, nu a examinat multiaspectual circumstanțele cazului
cercetat și a emis prematur soluția și actele procesuale. S-a conchis că la
examinarea plângerii au fost încălcate drepturi și libertăți ale petiționarului prin
prisma art. 6 și 13 a CtEDO.

Cu privire la textul încheierii emise de agentul constator Curianov Mihail, a
fost evidențiată concluzia că nu ar fi fost stabilite probe care să întrunească

elementele constitutive ale contravenției, considerent care a determinat constatarea nevinovăției persoanei împotriva căreia a fost depusă plîngerea. Asta deși angajatul poliției nu a indicat ce acțiuni a întreprins întru colectarea probelor necesare luării deciziei și ce probe au determinat concluzia formată.

Urmare a reexaminării cazului (fapt dispus prin hotărârea instanței) de către un alt agent constator (Tudor Pîslari), la data de 02 decembrie 2019, Mutu Maria, a fost atrasă la răspundere contravențională în baza art. 70 alin. (1) Cod Contravențional, fiindu-i întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție MAI04847036, cu aplicarea sancțiunii sub formă de amendă în mărime de 48 u.c., echivalentul a 2 400 de lei, fiind stabilit faptul că la data de 20 iulie 2020 a răspândit informații calomnioase despre Dimitrov Alexei, precum că ar fi infractor și că i-ar fi furat haine din buticul Centrului Comercial “Aviv” în care a lucrat.

Decizia dată a rămas definitivă.

A relatat că din partea cet. Mutu Maria au urmat ulterior și alte acuzații de pretinsă săvârșire de reclamant a faptelor antisociale în raport cu aceasta, fiind atras într-un șir de dosare, suferind un prejudiciu suplimentar, inclusiv de natură morală.

A notat că potrivit legislației în vigoare, vătămatul însuși, subiectiv, apreciază gravitatea prejudiciului moral cauzat și în acțiune indică o sumă conform voinței sale.

Reclamantul a insistat că Inspectoratul de Poliție Centru în persoana agentului Mihail Curianov nu a asigurat inițial dreptul legitim la o anchetă efectivă, investigare obiectivă a cauzei și decizie adecvată și conformă, prin ce i-a lezat lui Dimitrov Alexei dreptul de acces la justiție și la un proces echitabil, prin urmare, acesta a fost nevoit, întru repunerea în drepturile lezate, de a se adresa cu acțiune în instanță.

Astfel, pentru obținerea unei decizii legale și întemeiate pe marginea plîngerii au fost consumate resurse morale și materiale întru întreprinderea tuturor eforturilor la demonstrarea drepturilor lezate, resurse care puteau fi direcționate pe alte categorii de probleme, existente în volum enorm pe agenda personală.

De altfel, a afirmat că consideră că decizia agentului constator Mihail Curianov a fost emisă în condiția în care acesta ar fi avut careva legături personale, în luna august 2019, cu Mutu Maria, fapt, ce rezultă din conversațiile acestora.

Reclamantul a mai invocat că, angajatul IP Centru a admis exercitarea asupra sa a influenței necorespunzătoare, manifestând un comportament nedemn și dezintegru pentru un funcționar cu statut special, sfidând normele deontologice și cele de etică, întrucât contrar tuturor probelor, neîndeplinind acțiunile necesare stabilirii adevărului, acționând în situația conflictului de interese, a emis o decizie favoabilă cet. Mutu Maria, de înlăturare de la răspundere a acesteia pentru faptele ei de calomnie din 20 iulie 2019 în adresa sa, considerent care întărește suplimentar ideea cauzării unui prejudiciu moral.

Reieșind din cele supra enunțate și ținând cont că reclamantului i-au fost lezate drepturi consfințite de art. 6, 13 CEDO mărimea prejudiciului moral în măsură să acorde o satisfacție echitabilă în raport cu stările și trăirile cauzate le estimează la suma de 15 000 de lei, proporțională atingerilor aduse, și totodată sub mărimea celei acordate de instanțele europene pe aceste categorii de violări.

În drept și-a întemeiat acțiunea în temeiul prevederilor art. 383 alin. (2) din Codul Contravențional, art. 9 alin. (2) lit. b), art. 16, 17, 2006 alin. (1), (2) din Codul Civil și art. 5-7, 33, 39, 85, 96, 166, 167 Codul de procedură civilă.

Prin hotărârea din 23 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, la 25 februarie 2021, Dimitrov Alexei, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Dimitrov Alexei și s-a menținut hotărârea din 23 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că, Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, în art. 6 § 1, statuează că, orice persoană are dreptul de a-i fi examinată cauza în mod echitabil, public și într-un termen rezonabil, de către un tribunal independent și imparțial, stabilit prin lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa.

Instanța de apel a notat că, deși apelantul/reclamant a invocat încălcarea art. 6 și 13 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și anume obligația generală a statului de a investiga cauza în mod independent, efectiv și prompt, în speță, se atestă cu certitudine faptul că autoritățile statului au recepționat plângerea adresată, aceasta fiind supusă examinării conform rigorilor procesuale.

Prin urmare, instanța de fond corect a constatat lipsa cărorva încălcări ale drepturilor și libertăților petiționarului, în sensul definit de Convenție, or de către Inspectoratul de Poliție au fost întreprinse măsurile necesare în vederea examinării plângerii adresate.

Or, pentru apariția răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic. Acest rol îl îndeplinește temeiul răspunderii delictuale. Temeiul răspunderii delictuale este componența delictului civil.

Componența delictului civil constituie o totalitate de elemente esențiale formulate de legiuitor ca necesare și suficiente pentru angajarea răspunderii delictuale. Componența delictului civil include următoarele elemente (condiții): prejudiciul, fapta ilicită, raportul causal dintre faptă și prejudiciu și vinovăția. Acestea sunt condițiile generale necesare și suficiente pentru antrenarea răspunderii delictuale.

Pentru antrenarea răspunderii delictuale este necesar ca între fapta ilicită și prejudiciu să existe un raport causal. Raportul causal este și condiția în funcție de care se determină mărimea despăgubirii. Se repară numai prejudiciul care este consecința directă a faptei ilicite.

Pentru angajarea răspunderii delictuale este necesară, potrivit regulii generale, vinovăția autorului faptei ilicite. În materia răspunderii delictuale forma și gradul vinovăției autorului faptei ilicite nu prezintă importanță pentru determinarea cuantumului despăgubirii, fiind aplicabil principiul reparării integrale a daunei.

Deci, în circumstanțele de fapt stabilite, este confirmat raționamentul instanței de fond precum că argumentele invocate de către reclamantul Dimitrov Alexei nu

pot servi ca temei de admitere a pretențiilor privind încasarea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile sau inacțiunile agentului statului.

Or, în speță, lipsește raportul de cauzalitate între fapta prejudiciabilă și presupusul prejudiciu moral cauzat, în condițiile în care plângerea depusă de către reclamantul/apelant a fost examinată cu emiterea actelor favorabile reclamantului.

Totodată, instanța de apel a remarcat că apelantul nu a prezentat probe pertinente și concludente, care să confirme faptul cauzării unor suferințe psihice și fizice, nu a precizat în ce formă s-au materializat aceste suferințe, totodată nu a indicat nici în ce măsură faptele invocate i-au afectat integritatea și nu a justificat aceste cerințe prin înscrisurile corespunzătoare.

La 20 iunie 2022, reprezentantul lui Dimitrov Alexei, avocatul Roșca Inga, a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond în alt complet de judecată.

În motivarea recursului s-a indicat că instanțele de judecată la examinarea cauzei au încălcat esențial și au aplicat eronat normele de drept procedural și material, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 15 februarie 2022 și a expediat-o participanților la proces la 18 aprilie 2022, și la 20 aprilie prin intermediul poștei electronice, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere (f.d. 155, 156), astfel, recursul declarat la data de 20 iunie 2022, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 05 august 2022 instanța de recurs a comunicat intimaților recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței.

La 25 august 2022, Inspectoratul de Poliție Centru, a depus referință prin care a solicitat a considera drept inadmisibil recursul declarat de Dimitrov Alexei.

Examinând temeiurile recursului declarat de reprezentantul lui Dimitrov Alexei, avocatul Roșca Inga, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă

încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de reprezentantul lui Dimitrov Alexei, avocatul Roșca Inga, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes

(cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de reprezentantul lui Dimitrov Alexei, avocatul Roșca Inga, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de reprezentantul lui Dimitrov Alexei, avocatul Roșca Inga, împotriva deciziei din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat